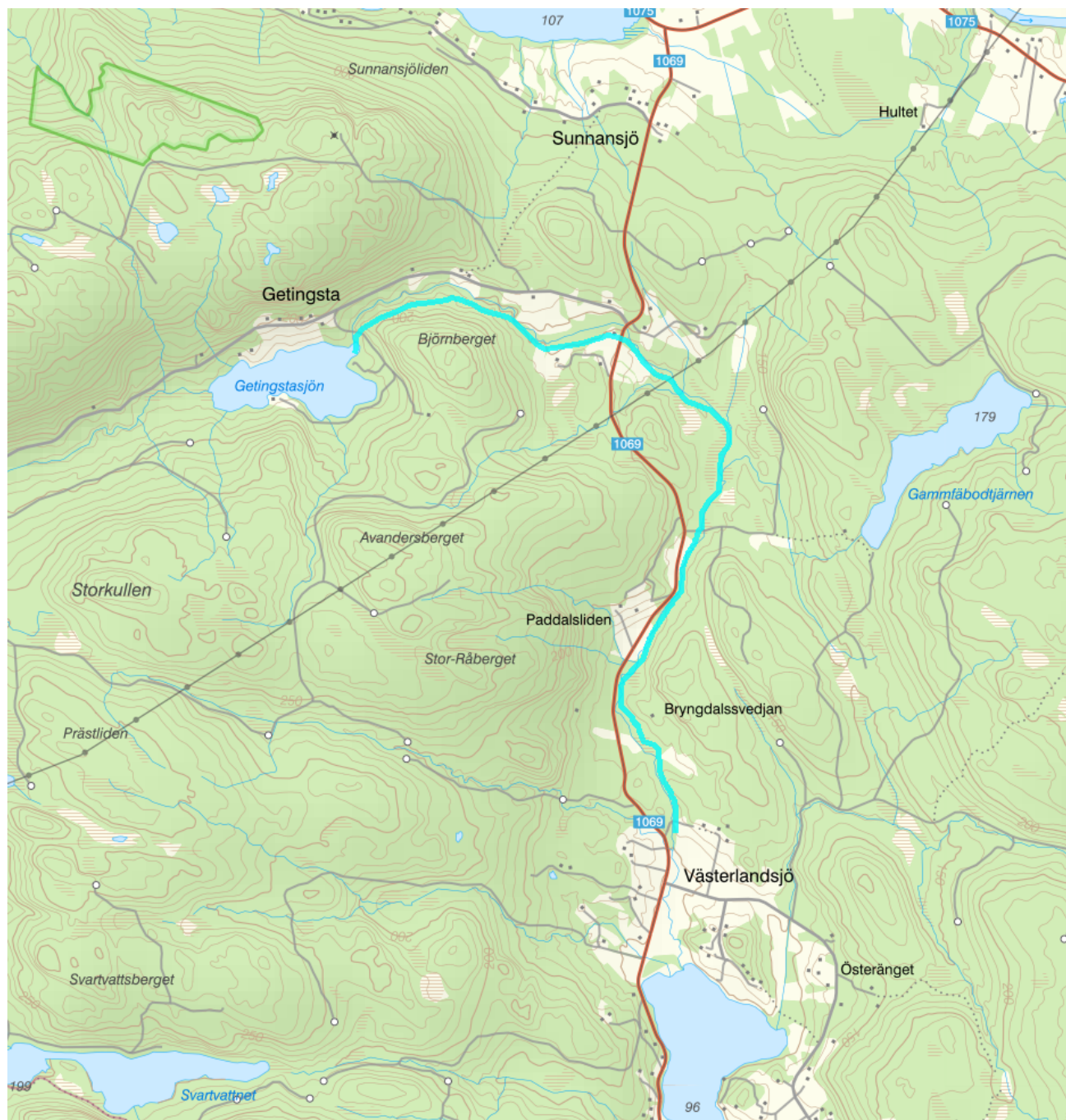

Idbyån - WA80199505 / SE704499-164832

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Västernorrland - 22
Typ	Vattenförekomst	Kommun	Örnsköldsvik - 2284
Distrikt	2. Bottenhavet (nationell del) - SE2	Längd (km)	7,1
Huvudavrinningsområde	Idbyån - SE35000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA80199505>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Kvalitetskrav

■ God ekologisk status 2027

Version: Beslutad

Beskrivning

⚠ Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Undantag

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Konnektivitet i vattendrag	Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - okända eller föråldrade	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte god status på grund av historisk fysisk påverkan (se Statusklassning och Påverkanskällor nedan). Åtgärder behövs för att förbättra vattenförekomstens hydromorfologi men planering och finansiering av åtgärder saknas i dagsläget. Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2021-2027 ska, bland annat, leda till att en nationell strategi för limniska restaureringsåtgärder i flottledsskadade vatten tas fram. I vattenförvaltningscykel 3 (2015-2021) får vattenförekomsten en tidsfrist till 2027 med skälet att det inte är tekniskt möjligt att nå god status tidigare.

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Fisk	Förändring av hydrologisk regim - annat	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte god status på grund av en eller flera typer av hydromorfologisk påverkan, som framgår av påverkansbedömningen. Åtgärder ska genomföras för att minska påverkan så att god status kan uppnås. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet. Tidsfrist gäller till 2027 med skälet att det inte är tekniskt möjligt att nå god status tidigare.

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Fisk	Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - okända eller föråldrade	2027		Tekniska skäl

Motivering

Kvalitetsfaktorn biologi med avseende på parametern 'Fisk' har klassats till måttlig status med expertbedömning baserad på att en eller flera av kvalitetsfaktorerna 'morfologiskt tillstånd', 'konnektivitet' och 'hydrologisk regim' har fått sämre än god status. Kvalitetsfaktorn 'biologi' får därför ett tidsbestämt undantag till 2027 med att nå god status, då denna status är beroende av att åtgärder görs för de kvalitetsfaktorer som orsakade expertbedömningen. När de kvalitetsfaktorer som bedöms påverka fisken har åtgärdats kommer också statusen för kvalitetsfaktorn 'biologi' höjas till god.

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Fisk	Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller föråldrade	2027		Tekniska skäl

Motivering

Kvalitetsfaktorn biologi med avseende på parametern 'Fisk' har klassats till måttlig status med expertbedömning baserad på att en eller flera av kvalitetsfaktorerna 'morfologiskt tillstånd', 'konnektivitet' och 'hydrologisk regim' har fått sämre än god status. Kvalitetsfaktorn 'biologi' får därför ett tidsbestämt undantag till 2027 med att nå god status, då denna status är beroende av att åtgärder görs för de kvalitetsfaktorer som orsakade expertbedömningen. När de kvalitetsfaktorer som bedöms påverka fisken har åtgärdats kommer också statusen för kvalitetsfaktorn 'biologi' höjas till god.

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
Hydrologisk regim i vattendrag	Förändring av hydrologisk regim - annat	2027		Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte god status för hydrologisk regim/hydrografiska villkor på grund av en eller flera typer av påverkan, som framgår av påverkansbedömningen. Åtgärder ska genomföras för att minska påverkan så att god status kan uppnås. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet. Tidsfrist till 2027 gäller för hydrologisk regim/hydrografiska villkor med skälet att det inte är tekniskt möjligt att nå god status tidigare.

Kvalitetsfaktor	Påverkanskälla	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Skäl
-----------------	----------------	-----------	---------------------	------

Morfologiskt tillstånd i vattendrag

Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller föråldrade

2027

Tekniska skäl

Motivering

Vattenförekomsten uppnår inte god status på grund av historisk fysisk påverkan (se Statusklassning och Påverkanskällor nedan). Åtgärder behövs för att förbättra vattenförekomstens hydromorfologi men planering och finansiering av åtgärder saknas i dagsläget. Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2021-2027 ska, bland annat, leda till att en nationell strategi för limniska restaureringsåtgärder i flottledsskadade vatten tas fram. I vattenförvaltningscykel 3 (2015-2021) får vattenförekomsten en tidsfrist till 2027 med skälet att det inte är tekniskt möjligt att nå god status tidigare.

Kvalitetsfaktorer

Morfologiskt tillstånd i vattendrag

Referenser

Kompletterande riktlinjer för miljökvalitetsnormer och undantag 2021-2027

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav God kemisk ytvattenstatus

Undantag - Mindre stränga krav	Kvalitetskrav	Tidpunkt	Påverkanskälla
Bromerad difenyleter	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus		Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Nr enl föreskrift (HVMFS 2013:19)	Skäl	Halt som ska uppnås	Nuvarande halt	Enhet
5	Omöjligt			

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE). Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster. Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka. Lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för PBDE ska åtgärdas oavsett det mindre stränga kravet för atmosfärisk deposition (se övriga tidsfrister).

Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus	Diffusa källor - Atmosfärisk deposition
---------------------------------------	-------------------------------------	---

Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Nr enl föreskrift (HVMFS 2013:19)	Skäl	Halt som ska uppnås	Nuvarande halt	Enhet
21	Omöjligt			

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg). Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster. Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka. Lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för Hg ska åtgärdas oavsett det mindre stränga kravet för atmosfärisk deposition (se övriga tidsfrister).

Referenser

The National Swedish Contaminant Monitoring Programme for Freshwater Biota, 2018

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten

Kompletterande riktlinjer för miljökvalitetsnormer och undantag 2021-2027

Statusklassning

Status ?

Klassificering

- Ekologisk status	■ Måttlig
- Tillkomst/härkomst	■ Naturlig
- Kemisk status	■ Uppnår ej god
Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?	
Påväxt-kiselalger	■ Ej klassad
IPS-index för Kiselalger	
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	
Bottenfauna	■ Måttlig
ASPT	
DJ-index	
Fisk	■ Måttlig
Fisk i rinnande vatten (VIX)	■ Ej klassad
Fisk i rinnande vatten (VIXMORF)	
Fisk i rinnande vatten (VIXh)	
Fisk i rinnande vatten (VIXsm)	
Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer	
Näringsämnen	■ God
Försurning	■ Ej klassad
Särskilda förorenande ämnen	■ Ej klassad
Arsenik	■ Ej klassad
Koppar	■ Ej klassad
Krom	■ Ej klassad
Zink	■ Ej klassad
Ekologisk status - Hydromorfologi	
Konnektivitet i vattendrag	■ Otillfredsställande
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	■ Måttlig
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	■ Otillfredsställande
Hydrologisk regim i vattendrag	■ Otillfredsställande
Specifik flödesenergi i vattendrag	■ Otillfredsställande
Volymsavvikelse i vattendrag	■ Ej klassad
Avvikelse i flödets förändringstakt	■ Ej klassad
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	■ Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	■ Otillfredsställande
Vattendragsfårans form	■ Otillfredsställande
Vattendragets planform	
Vattendragsfårans bottensubstrat	■ Otillfredsställande
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	■ Otillfredsställande
Vattendragsfårans kanter	■ Otillfredsställande
Vattendragets närområde	■ God
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	■ God
Kemisk status	

Prioriterade ämnen	Uppnår ej god
Bromerad difenyleter	Uppnår ej god
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår ej god
Miljöproblem och påverkanskällor	
Påverkanskällor	
	Klassificering
Punktkällor - reningsverk	
Punktkällor - Bräddning	
Punktkällor - IED-industri	
Punktkällor - Inte IED-industri	
Punktkällor - Förorenade områden	
Punktkällor - Deponier	
Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift	
Punktkällor - Vattenbruk	
Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor	
Diffusa källor - Urban markanvändning	
Diffusa källor - Jordbruk	
Diffusa källor - Skogsbruk	
Diffusa källor - Transport och infrastruktur	
Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark	
Diffusa källor - Enskilda avlopp	
Diffusa källor - Atmosfärisk deposition	Betydande påverkan
Diffusa källor - Materialtäkt	
Diffusa källor - Vattenbruk	
Diffusa källor - Andra relevanta	
Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för industri	
Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft	
Vattenuttag eller vattenavledning - annat	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för vattenkraft	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för dricksvatten	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för översvämningsskydd	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för bevattnig	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för turism och rekreation	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för industrin	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för sjöfart	
Förändring av konnektivitet genom dammar,	Ej klassad

barriärer och slussar– Annat

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - okända eller föråldrade

 Betydande påverkan

Förändring av hydrologisk regim - jordbruk

Förändring av hydrologisk regim – Sjöfart

Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft

Förändring av hydrologisk regim - offentlig
vattenförsörjning

Förändring av hydrologisk regim - fiske och
vattenbruk

Förändring av hydrologisk regim - annat

 Betydande påverkan

Fysisk förlust av hela eller delar av
vattenförekomster

Förändring av morfologiskt tillstånd - för
översvämningsskydd

Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket

Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart

Förändring av morfologiskt tillstånd - annat

 Ej klassad

Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller
föråldrade

 Betydande påverkan

Andra hydromorfologiska förändringar

Introducerade sjukdomar eller arter

Exploatering eller borttagande av djur eller växter

Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning

Annan signifikant påverkan

Okänd signifikant påverkan

Historisk förorening

Åtgärdsbehov

Åtgärdsbehov är en kvantifiering av den åtgärds mängd som behövs för att nå miljö kvalitetsnormerna i en eller flera vattenförekomster. Behoven som identifierats är inte bindande men ger en indikation på hur många åtgärder som behöver genomföras samt hur de kan fördelas mellan olika vattenförekomster.

I vattenförvaltningscykel 3 (2021-2027) har åtgärdsbehov endast kvantifierats för miljökonsekvenstypen övergödning. För sjöar och vattendrag beskrivs behovet utifrån reduktion av fosfor medan det för kustvatten beskrivs utifrån reduktion av både fosfor och kväve. Via nedanstående länkar återfinns metodrapport samt aktuella åtgärdsbehov avseende fosfor och kväve. Observera att åtgärdsbehoven bygger på en nationell beräkning och att undersökningar som grundar sig på mer lokal kunskap kan ge bättre skattningar av behoven.

Åtgärdsbehov per vattenförekomst

Metodrapport

Observera att åtgärdsbehoven i regel inte uppdateras efter det att åtgärdsprogram och förvaltningsplaner beslutats. Undantag kan dock förekomma, se därför till att alltid utgå från den senaste versionen från VISS.

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljö kvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledningar ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 3 (6 st)							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Ekologiskt funktionell kantzon skogsbruk	Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk	Idbyån			-		
Flottledsåterställning Idbyån	Flottledsåterställning	Idbyån		3 300 m	2020 - 2025		
God miljöhänsyn vid kvävegödsling	God miljöhänsyn vid kvävegödsling	Idbyån			-		
Hänsyn vid dikning	Hänsyn vid dikning	Idbyån			-		
Åtgärdande av vandringshinder Idbyån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	7044137 - 681128	Ökning Habitat ha		2020 - 2025		
Åtgärdande av vandringshinder vid Ovansjö kvarn	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	7025752 - 695901	Ökning Habitat ha		2020 - 2025		

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (6 st)							
Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Ekologiskt funktionell kantzon skogsbruk	Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk	Idbyån			-		
Flottledsåterställning Idbyån	Flottledsåterställning	Idbyån		3 300 m	2020 - 2025		
God miljöhänsyn vid kvävegödsling	God miljöhänsyn vid kvävegödsling	Idbyån			-		
Hänsyn vid dikning	Hänsyn vid dikning	Idbyån			-		
Åtgärdande av vandringshinder Idbyån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	7044137 - 681128	Ökning Habitat ha		2020 - 2025		
Åtgärdande av vandringshinder vid Ovansjö kvarn	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	7025752 - 695901	Ökning Habitat ha		2020 - 2025		

Planerade eller pågående åtgärder (3 st)								
Åtgärder som planeras att genomföras eller håller på att genomföras.								
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Status	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Gammfabodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfabodtjärnen		Planerad	7,5 ton	2015 - 2015	11 000 kr	
Gammfabodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfabodtjärnen		Planerad	7,5 ton	2016 - 2016	11 000 kr	
Gammfabodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfabodtjärnen		Planerad	7,5 ton	2017 - 2017	11 000 kr	

Genomförda åtgärder (18 st)							
Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Gammfabodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfabodtjärnen		15 ton	2011 - 2011		

Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	16 ton	2010 - 2010	
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	0 ton	2012 - 2012	0 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	0 ton	2013 - 2013	0 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	7,5 ton	2014 - 2014	11 000 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	7,6 ton	2015 - 2015	13 000 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	7,5 ton	2016 - 2016	13 000 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	7,5 ton	2017 - 2017	13 000 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	14 ton	2012 - 2012	14 000 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	14 ton	2013 - 2013	13 000 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	6 ton	2018 - 2018	11 000 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	14 ton	2012 - 2012	14 000 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	14 ton	2013 - 2013	13 000 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	7,5 ton	2020 - 2020	
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	6 ton	2019 - 2019	0 kr
Gammfäbodtjärnen	Kalkning med flyg	Gammfäbodtjärnen	7,5 ton	2021 - 2021	0 kr
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel		42 ha	2010 - 2014	
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	52 ha	2010 - 2014	

Miljöövervakning

Övervakningsstation
IDBYÄN, VÄSTERLANDSJÖ, ÖVRE BRON

Program Undersökning Programspecifikt ID Programspecifikt namn

Skyddade områden

Område
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor

EUID
SELK001

Områdestyp
Avloppsvattendirektivet

Typtillhörighet

Värde

Typindelning/Typtillhörighet ?

Vattentyp - Vattendrag2LM

Limnisk vattentypsregionNorra Sverige ≤ 200 m (2)

Tillrinningsområdets storlek (km2)≤ 100 (L)

Vattenversion

Detta objekt har existerat i följande versioner

Version

Ytvatten innan versionshantering
SVAR_2010_1
SVAR_2012_2
SVAR_2016

Datum

2011-05-09 12:09
2011-10-17 12:07
2012-11-08 09:07
2017-06-20 09:29

Cykel

Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)
Förlängning av förvaltningscykel 2
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)

Vattentyp

Vattenförekomst
Vattenförekomst
Vattenförekomst
Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Västernorrland

E-post beredningssekretariat.vasternorrland@lansstyrelsen.se

Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/vasternorrland/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/svensk-vattenforvaltning-vattendirektivet/Pages/default.aspx>